

Interjú

UGRÁSSZERŰEN BŐVÜLŐ FORRÁSOK VIDÉKFEJLESZTÉSRE

Milyen eredményeket ért el a 2014–2020. évi Vidékfejlesztési Program? A finanszírozási rendszer hogyan segítette az agrárberuházások megvalósítását? Mekkora fejlesztési források állnak rendelkezésre a 2021–2027. évi programozási időszakban? Az új Vidékfejlesztési Program milyen prioritások mentén épül fel, tekintettel az agrárszektor előtt álló hosszabb távú feladatok megoldására, így az agrárium versenyképes, hatékony és fenntartható fejlődésének megalapozására? Milyen változások várhatók a pályázati rendszer működtetésében és a nyertes projektek finanszírozásában? Ezekről beszélgettünk *Papp Zsolt*tal, az Agrárminisztérium vidékfejlesztésért felelős helyettes államtitkárával.

Hol tart a 2014–2020-as Vidékfejlesztési Program pályázati rendszerének végrehajtása? Milyen fejleményekre lehet még számítani?

A 2014-2020-as Vidékfejlesztési Programról (VP) elmondhatjuk, hogy a 2021 áprilisi adatok szerint a 85 meghirdetett pályázati felhívásunkból 62 már lezárult, míg 18 még mindig pályázható, amelyhez hozzáadódik az 5 egységes kérelemmel benyújtható felhívás is. A meghirdetett 1650,14 milliárd forintos támogatási keretösszegeből 1491,71 milliárd forint lekötött, míg 876,3 milliárd forint már a kedvezményezetteknek van. Ezen lekötött és kifizetett összegekbe beletartoznak az előző programozási időszakból átnyúló kötelezettségvállalások kifizetései is.

A VP irányító hatósága folyamatosan nyomon követi és értékeli az egyes pályázati felhívásokhoz tartozó források felhasználását, és az aktuális kötelezettségvállalási adatok figyelembevételével indokolt esetben új felhívásokat is megjelentet a felszabaduló forrásokból. Így 2021 tavaszától újabb kiírásokra lehet számítani. Ezek között szerepel majd az **Állattartó telepek megújításának támogatása**, a **Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása**, a **Külterületi helyi közutak fejlesztése**, a **Terménytárolók, -szárítók és -tisztítók fejlesztésének támogatása**, a **Kertészet – gombaelőállító üzemek fejlesztésének támogatása**, az **Élelmiszeripari üzemek fejlesztése**, a **Kertészeti üzemek megújításának támogatása**, a **Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása**, a

PÁLYAZATAINKKAL A VERSENYKÉPESSÉGET, A GAZDASÁG DINAMIZÁLÁSÁT SZOLGÁLÓ ÉRTÉKTEREMTŐ FEJLESZTÉSEKET SZERETNÉNK TÁMOGATNI.

A KÖRNYEZETTUDATOS VAGY ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁST SEGÍTŐ TÁMOGATÁSOK VÁLTOZATLANUL KOMOLY PRIORITÁST ÉLVEZNEK.

Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatói és promóciós tevékenysége, az Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése és a Krízisbiztosítási rendszer működésének támogatása is. Pontos megjelenési időpontokról és a pályázati keretösszegekről a legfrissebb információkat a www.palyazat.gov.hu oldalon teszünk majd közzé.

A hazai finanszírozási rendszer – a hitelezés és intézményi kezességvállalás – miként járult hozzá a fejlesztések megvalósításához?

A VP beruházási támogatásainak kedvezményezettjei szinte kivétel nélkül igénybe vesznek valamilyen banki finanszírozási eszközt, így elmondhatjuk, hogy a hazai bankszektor kiveszi a részét a VP-s pályázatok megvalósításából. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által biztosított intézményi kezességvállalás is jelentős mértékben segíti a vállalkozások külső finanszírozáshoz jutását. A magyarországi finanszírozási rendszer aktív tevékenysége biztosította, hogy az elmúlt években látványosan növekedett az agrárgazdaság beruházási célú hitelezése. A mezőgazdaság beruházási hiteleinek állománya 2016. I. és 2020. IV. negyedéve között két és félszeresére, 183,2 milliárd forintról 459,4 milliárd forintra növekedett. Ha csak az elmúlt évet nézzük, 2020 utolsó negyedévében az előző év azonos időszakához képest a mezőgazdaság esetében a beruházási hitelek kb. 13%-kal nőttek és értékük elérte az említett 459,4 milliárd forintot, az élelmiszeripar esetében mintegy 8,2%-os növekedés következett be és értékük elérte a 203 milliárd forintot.

Mekkora források állnak rendelkezésre a 2021-2027-es pályázati időszakban?

A magyar kormány a Közös Agrárpolitika vidékfejlesztési pillérén keresztül történelmi léptékű forrást, mintegy 4.265 milliárd forintot fordíthat a magyar vidék, a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére 2027-ig. Mindez köszönhető annak, hogy Magyarország 80%-ra emeli a nemzeti társfinanszírozás mértékét, szemben a 2014-2020-as időszak 17%-ával. A megnövelt források már 2021-től, azaz már az átmeneti időszaktól érvényesek. Az biztosan kijelenthető, hogy a megnövelt forrásból valamennyi vidéki szereplőnek több lehetősége lesz részesülni, mint a 2014-2020-as időszakban.

Melyek az új VP prioritási területei?

A most megjelenő pályázatainkkal a versenyképességet, a gazdaság dinamizálását szolgáló értékteremtő fejlesztéseket szeretnénk támogatni, ahogyan azt tettük a tavaly ősszel meghirdetett beruházási pályázataink esetében is, amelyek révén új állattartó telepek, üvegházak, termelői piacok létesülhetnek az országban. Kiemelten kezeljük az élelmiszeripart, már idén százmilliárd forintos nagyságrendben szeretnénk az ágazat számára új pályázatokat hirdetni, amivel segíthetjük vállalkozá-

saink innovatív fejlesztéseit, digitális átállásukat, hatékonyságuk növelését. Koncentrálni fogunk arra, hogy még jobb termékeket állíthassanak elő a hazai és az exportpiacok számára. Tervben van egy, a mezőgazdasági termelés precíziós átállását segítő program, ezzel sok ezer termelő számára elérhetővé téve a versenyképesebb és fenntarthatóbb termelés technológiai hátterét. Támogatni fogjuk a kisebb állattartók fejlesztéseit is, a korszerű ültetvények telepítését, új terményszárítók és tisztítóberendezések beállítását, ahogyan a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését is, elősegítve ezzel gazdálkodóink korszerű, XXI. századi technológiai hátterének megteremtését. Emellett a környezettudatos vagy ökológiai gazdálkodást segítő támogatások változatlanul komoly prioritást élveznek.

Milyen változások várhatók a következő tervezési időszakban a pályázattal kapcsolatban?

Igyekszünk csökkenteni a pályázók adminisztratív terheit. A jelenlegi intézményi keretek között egy támogatási kérelem átlagos ügyintézési ideje 171 nap, tehát ennyi idő telik el átlagosan egy pályázat benyújtásától a támogatás döntés meghozataláig.

Korábban a beruházási döntések hosszabb időt vettek igénybe. Mára a legtöbb pályázat elbírálási ideje hat hónapra redukálódott, amelyet szeretnénk négy hónapra csökkenteni, ahol csak lehet. Az egyszerűsítés a kisebb értékű, egyszerűbb fejlesztésekre irányuló pályázatoknál könnyebben megvalósítható, a nagy értékű, milliárdos fejlesztések pályázatainál természetesen kevesebb ebben a mozgástér.

A támogatás kifizetési ügyintézés teljesen más természetű, mint a támogatási kérelem elbírálása. Kifizetés akkor történik, amikor az ügyfél azt külön kérelemben kéri, mivel ott tart a beruházás megvalósításában. A jelenlegi intézményi keretek között egy átlagos kifizetési kérelem ügyintézés 105 nap, tehát az ügyfél általi benyújtástól a döntés meghozataláig ennyi idő telik el. Ezt szeretnénk 70 napra leszorítani az új pályázatoknál. A szóban forgó célok elérése nem egyszerű feladat. Az agrártámogatási intézményrendszer például 2020-ban valamennyi uniós és nemzeti támogatást figyelembe véve 300 ezer darab támogatási és kifizetési ügyet kezelt, összesen közel 900 milliárd forintot fizetett ki. 542 milliárd közvetlen támogatást, 241 milliárd VP támogatást és közel 100 milliárd forint nemzeti támogatást.

Hogyan épül fel a VP finanszírozási rendszere (támogatás, a pályázók saját forrása, a banki hitelezés és alapítványi kezességvállalás közreműködése)?

A beruházási jellegű pályázati felhívásainkról általánosságban elmondhatjuk, hogy jellemzően egy nagyobb összegű vissza nem térítendő támogatásban részesítjük a nyerteseket a rendelkezésre álló forrás erejéig. A kedvezményezetteknek lehetősége van előleget is igénybe venni, ami a támogatott projektek esetében a megítélt támogatási összeg legfeljebb 50 százaléka lehet. Természetesen azt is elvárjuk a pályázóinktól, hogy a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet. A projektek jellemzően utófinanszírozással valósulnak meg a benyújtott kifizetési kérelmek függvényében, így sokan banki hitelt vesznek fel. A hitelhez jutásánál pedig sokszor alapítványi kezességvállalást is igénybe vesznek. Az előleg kapcsán fontos kiemelni, hogy a 2014-2020-as VP keretében az előlegek kifizetési elmaradtak a várt nagyságtól, aminek oka a szigorú uniós szabályozás volt. Az előlegigénylés előírásai ugyanis eltérőek a többi operatív programhoz képest, mivel – néhány kivételtől eltekintve – bankgaranciát kell felmutatni a beruházási előleg igényléséhez. Azonban 2023-tól változás következik be a vidékfejlesztési beruházások esetében, mivel már biztosítékmentes előleg is nyújtható lesz.

Finanszírozás

AZ ÁLLATTARTÓK FEJLŐDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA AVHGA KEZESSÉGGEL

A Vidékfejlesztési Programban várhatóan 2021 tavaszán megjelenő, az állattartó telepek megújítását segítő pályázati felhívás célja az állattartó gazdaságok versenyképességének javítása és a hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. A mintegy 30 milliárd forintos támogatási keretösszegű kiírás célja a kisebb méretű (sertés, baromfi, szarvasmarha, juh, kecske és egyéb állat) telepek fejlesztéseinek támogatása. A támogatási konstrukció több területen kíván hozzájárulni az állattartó telepek versenyképességének növeléséhez. Lehetőség nyílik az állattartásra, valamint az előállított termék kezelésére, tárolására szolgáló épületek, építmények létrehozására, kialakítására, továbbá az állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzésére. Emellett az állattartó telepek létesítményeinek épületenergetikai, épületgépészeti felújítása, technológiáinak korszerűsítése, valamint a megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák beszerzése is támogatásra kerül.

A szóban forgó támogatási konstrukció pályázatainak finanszírozásához - akárcsak más VP-s fejlesztési projektek esetében - ugyancsak igénybe vehető lesz az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása. A kezesség bevonása révén enyhülnek a vállalkozókkal szemben támasztott banki fedezeti elvárások, könnyebben és kedvezőbb feltételekkel juthatnak hitelhez. A beruházási önerő hitelekhez, támogatás-előfinanszírozó hitelekhez és a támogatási előleget biztosító bankgarancia ügyletekhez is vállal az AVHGA kezességet, akárcsak a forgóeszközök finanszírozása esetén. Az intézményi kezesség díja az agrárvállalkozások, így az állattenyésztők számára is rendkívül alacsony, amennyiben a támogatási szabályok lehetővé teszik.

Segítséget jelent a VP-s projektek finanszírozása esetén az uniós COSME viszontgarancia mellett adható kezesség, ennek díja 0,4%. A COSME kezesség legnagyobb előnye, hogy az európai uniós szabályok alapján nem minősül állami támogatásnak, így a maximális intenzitáson támogatott projektekhez is kapcsolható. Amennyiben a vállalkozás a kedvezményes díjjal járó feltételeknek megfelel, a beruházási hitelekhez jelenleg az első két évben ingyenes a kezesség, a futamidő hátralévő részében pedig 0,15% a díj. Forgóeszköz- és folyószámlahitelekhez - ide tartozik a támogatás-előfinanszírozás is - 0,4% a kezességi díj, bankgarancia ügyletekhez pedig 0,6%. A díjmértékek 80%-os kezességvállalásra vonatkoznak, de ha a bank ennél alacsonyabb kezességi mértékkel is megelégszik, azok arányosan csökkennek.

Az állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozások ügyletei növekvő szerepet játszanak az alapítványi portfólióban, garantált hitelállományuk 2020 végére meghaladta az 50 milliárd forintot. Az alapítvány a következő években az állattenyésztők garantált hitelállományának további nagymértékű növekedésére számít, nem kis részben az állattartótelep korszerűsítési pályázatok megvalósítása révén.

Támogatás

MEGVÁLTOZOTT A MINŐSÉGRENDSZERHEZ KAPCSOLÓDÁS TÁMOGATÁSÁNAK FELTÉTELRENDSZERE

Módosult a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-19 kódszámú) pályázati felhívás dokumentációja. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek megfelelő más, hasonló termékek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piac és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése.

A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2,52 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, mely összegű átalány formájában kerül kifizetésre. A pályázati kiírás megváltozott feltételei szerint ezután - a kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül - a támogatás 5 éven keresztül vehető igénybe.

A pályázatok beadásának végső határideje egy évvel hosszabb lett: a gazdálkodóknak **2022. december 31-éig** van lehetőségük pályázat benyújtására. Az értékelési határnapokig beérkezett projektek együttesen kerülnek elbírálásra. A legközelebbi beadási határidő **2021. június 30.**

Interjú

TALAJMUNKÁTÓL AZ ÉRTÉKESÍTÉSIG

Szaktudás, kereskedelmi tapasztalat, teljes körű szolgáltatás – ezek jellemzik a nyíregyházi *Kemoker cégcsoport* tevékenységét. Az egykor három szakember által indított cég ma az egyik legnagyobb számú a szektorban. Négy különböző, de egymáshoz szervesen kapcsolódó tevékenységük révén A-tól Z-ig kiszolgálják a velük kapcsolatban lévő termelőket. A kereskedelmi és különböző mezőgazdasági szolgáltatásaik lehetővé teszik, hogy a talajelőkészítéstől a termény értékesítésig teljeskörűen integrálják a gazdaságok tevékenységét.

A cégcsoport tevékenységét - megalapítástól napjainkig - Borsy Nándor, a cégcsoport vezetője mutatta be.

Vállalatcsoportunk tevékenysége szerteágazó, de ami közös bennünk, hogy mindegyik valamilyen módon a mezőgazdasághoz kapcsolódik. Főágazatunk az inputanyag-értékesítés (növényvédőszer, biológiai termékek, műtrágya, vetőmag, vegyes áru). Ezt a tevékenységünket valódi integrátorként végezzük. Ez alatt azt értjük, hogy megfinanszírozzuk a termeléshez szükséges inputanyagokat, és a szükséges szaktanácsokkal is ellátjuk a partnereinket, akik emellett igénybe vehetik a szántóföldi növényvédelmi szolgáltatásunkat, továbbá vállaljuk a termény betakarítását, a szárítást, a tisztítást és a raktározást is. Az integrációs kör a termény értékesítésével zárul, melynek elszámolása után a termelő - levonva a finanszírozást - megkapja a különbözetet, ami

pontosan jelzi, hogy milyen nyereségesen gazdálkodott. Ezt a tevékenységünket ettől az évtől egy új cégben, a *Kemoker Holding Zrt.*-ben fogjuk végezni.

Mekkora területre terjed ki az integráció?

Összességében 500 körül alakul a teljes körű integrációba vont partnergazdaságok száma. Ez egy stabil körnek mondható, hiszen tíz éve szinte alig változik. Területben ez 30.000 hektár szántóföldi növénytermesztést jelent, és van 4.000 hektár gyümölcsös is, ami - Szabolcsról lévén szó - almaültetvényt jelent. Mivel az utóbbi években átalakult a léalma-felvásárlás rendszere, ez a felvásárlás híján nem nevezhető teljes körű integrációnak. Az integrációban természetesen az általunk forgalmazott növényvédőszerket és egyéb vegyszereket használjuk. Emellett külön értékesítünk a vásárlóknak inputanyagokat. Másik nagy ágazatunk a terménykereskedelem. Ehhez szorosan kapcsolódik a termények tisztítása, szárítása és raktározása.

Szolgáltatásaink közül kiemelem a növényvédelmet, amit igyekszünk a legkorszerűbb technikával és technológiával ellátni. Ezt jelzi, hogy világszínvonalú, 27 m-es keretszélességű és 185 cm-es hasmagasságú, HAGIE típusú szántóföldi önjáró géppel dolgozunk. Évente 6-8 ezer hektár terület növényvédelmét tudunk megoldani a partnereink részére. Ezen kívül ezzel a géppel nagy pontosságú tápanyagutánpótlást is tudunk végezni, a 12 soros talajinjektáló adapterünkkel akár nagyobb magasságú kultúrnövények esetén is. A terményeket két Claas Tucano kombájnnal takarítjuk be, ezt a munkát pedig hat erőgépből álló flottánk segíti.

Hogyan alakult ki a kissé szokatlannak tűnő tevékenység, a sportvadászok kiszolgálása? - kérdeztük a cégcsoport vezetőjét.

Egyik legérdekesebb és igen népszerű üzletágunk, a sportvadászok kiszolgálása 2015-ben indult. Az ötletet az adta, hogy egyre több partnerünk kezdett el vadászni, vagy már eleve vadászott. Ennek az az oka, hogy a földtulajdonhoz szorosan kapcsolódik a vadászati jog. Mivel én magam is vadászom, kezdetben édesapámmal gyerekként jártam vadászatokra, majd később engem sem hagyott el a vadászszenvedély, ezért 1993-tól sportvadász lettem. Ez az életérzés és a piacon lévő úr ösztönzött arra, hogy 2005-ben az ország legnagyobb vadászruházát megnyissuk partnereinknek Nyíregyházán. Ezt követően 2018-ban Miskolcon nyitottunk, 2021 tavaszán pedig Debrecenben fogjuk átadni a következő üzletünket. Hozzá tartozik, hogy a sporthorgászok is megtalálják üzleteinkben a nekik szükséges felszereléseket.

A VÁLLALKOZÁSUNK ALAPJA 1994-BEN ALAKULT, AKKOR MÉG CSAK HÁRMAN DOLGOZTUNK BENNE, MÁRA MÁR KÖZEL NEGYVEN AZ ALKALMAZOTTAK SZÁMA.

BORSY NÁNDOR
KEMOKER HOLDING ZRT.

EGYIK LEGÉRDEKESEBB ÉS IGEN NÉPSZERŰ ÜZLETÁGUNK, A SPORTVADÁSZOK KISZOLGÁLÁSA 2015-BEN INDULT. AZ ÖTLETET AZ ADTA, HOGY EGYRE TÖBB PARTNERÜNK KEZDETT EL VADÁSZNI, VAGY MÁR ELEVE VADÁSZOTT.

Ágazati eredményeink összességében jók, hiszen minden évben nyereségesek vagyunk. Természetesen a főágazatunk, az inputanyag-kereskedelem adja a legnagyobb profitot. Szinte minden tevékenységünk kapcsolódik valamilyen módon egymáshoz, ha mondhatom, egyfajta szimbiózisban élnek.

Hogyan sikerült e szerteágazó tevékenységi kör pénzügyi háttérét létrehozni? Milyen gazdasági eredményeket tudhat magáénak a cégcsoport?

A vállalkozásunk alapja 1994-ben alakult, akkor még csak hárman dolgoztunk benne, mára már közel negyven az alkalmazottak száma. Kezdetben bérelt iroda, bérelt raktár, mára pedig két telephely, két szárító, modern raktárak és három vadászbolt, melyből egy áruház méretű (500 m²) jelenti az ingatlanvagyonunkat. Ezzel párhuzamosan a forgalmunk is dinamikusan fejlődött, 50 millió forintról 5 milliárd forintra. Természetesen ezt a dinamikus fejlődést saját forrásból nem tudtuk volna véghezvinni. 2004-től kezdve pályázatokkal és banki hitellel kiegészítve vásároltunk telephelyet, építettünk raktárakat, üzleteket, lízingeltünk gépeket. Pályázatot nyertünk 2005-ben intervenciósz tárolók építésére. Ezen kívül napelemekből álló 50 KW-os megújulóenergia-kiserőműre (napelemes) is támogatást kaptunk, mely az egyik raktárunk tetején kapott helyet. A CIB Bank 2011 óta finanszírozópartnerünk. Készletfinanszírozást, beruházási hiteleket, eszközlízingeket biztosítanak nagyon kedvező feltételekkel. Mindezek mellett külön meg kell említeni az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készítő kezességét, ami nagy biztonságot nyújt a finanszírozásban. A pénzügyi szolgáltatások sorában fontosnak tartjuk, hogy a CIB Bank az MFB, NHP és egyéb refinanszírozott hiteleket közvetítő partnereként mindig a piacon lévő legkedvezőbb megoldásokat biztosítja részünkre.

A tervekről, a fejlődés irányairól és az azt övező dilemmákról a következőket mondta Borsy Nándor, a cégcsoport vezetője.

Természetesen a növekedés a cél, de mint tudjuk, a fák nem nőnek az égig, vagyis nem korlátlan és egyenes vonalú a fejlődés, különösen a mi területünkön. Ez elsősorban azt jelenti, hogy az oly

sokszor emlegetett fenntarthatóságot is figyelembe véve kell alakítanunk a cégünk jövőjét. Mivel több lábon áll a cégcsoportunk, úgy gondolom, hogy van lehetőségünk váltani sebességet is, irányt is. Szerencsés lenne, ha ismerhetnénk már a végleges uniós Közös Agrárpolitikát. Nagy kihívás elé állít minket, hogy egyre több növényvédőszeret vontak és vonnak ki az EU területén belül. Sőt, a tervezetben az iránymutatás az, hogy 2030-ig 50%-kal a növényvédő szerek, 30%-kal pedig a műtrágyák felhasználását csökkenteni akarják. A helyettesítéshez muszáj lesz alternatívát találnunk. Minden fórumon beszélnek a szakemberek a precíziós gazdálkodásról és a biológiai növényvédelemről, de még nem ismerjük, hogy mennyire hatékonyak ezek, milyen terméseredményt lehet velük hosszú távon elérni. A precíziós gazdálkodáshoz sok termelőnél az akár 20-30 év alatt összerakott teljes gépparkot és technológiát ki kell majd cserélni, ez rengeteg forrást igényel majd. Bízunk benne, hogy rendelkezésre fognak állni források ezen a téren is, és tudjuk, hogy a finanszírozásban számíthatunk a CIB Bankra és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványra. Ha megjelenik az iránymutatás, akkor - ahogy mindeki - mi is felvesszük a versenyt, és alkalmazkodunk a változó környezethez.

A PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁSHOZ SOK TERMELŐNÉL AZ AKÁR 20-30 ÉV ALATT ÖSSZERAKOTT TELJES GÉPPARKOT ÉS TECHNOLÓGIÁT KI KELL MAJD CSERÉLNI, EZ RENGETEG FORRÁST IGÉNYEL MAJD.

Támogatás

MÓDOSULT A VÍZGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS

2021. február végétől változott a Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírásának támogatási ponthatára. A felhívás keretében ezután nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek teljes pontszáma nem éri el a 40 pontot, illetve azon belül az üzleti terv minőségére adott pontszám a 25 pontot. A konstrukció a vízviszataratást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatását vette célba. A pályázatok benyújtására több szakaszban van lehetőség. A vissza nem térítendő támogatás a mezőgazdasági termelők egyéni beruházása és kollektív beruházása esetén is maximum 2 milliárd forint lehet. A kedvezményezett -

eltérő szakaszokban benyújtott - több kérelem alapján is jogosult támogatás elnyerésére, de az elnyert támogatás együttes összege nem haladhatja meg a szóban forgó összeget. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. Amennyiben egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt. A felhívás keretében atámogatási kérelmek benyújtására 2021. június 4-éig van lehetőség.

Támogatás

ÜLTETVÉNYTELEPÍTÉSI PÁLYÁZAT

A 2014-2020-as és 2021-2027-es uniós programozási időszak közötti átmeneti periódus lehetővé teszi, hogy az eddigi jogszabályi háttérrel a következő hét éves költségvetési keret terhére fejlesztési támogatásokat vegyenek igénybe a gazdálkodók. Ezáltal 2021. első felében újabb vidékfejlesztési felhívások meghirdetésére is sor kerül. Így a Vidékfejlesztési Program keretében az Agrárminisztérium 2021. áprilisában megjelentette a gyümölcs-, gyógy-, aroma- és fűszernövény ültetvények telepítését támogató új pályázati felhívását, 15 milliárd forintos keretösszeggel. A pályázati kiírás abból indul ki, hogy a folyamatosan növekvő piaci kereslet és felhasználói igények kielégítéséhez elengedhetetlen a korszerű termesztés-technológiák alkalmazása, a fajtaválaszték korszerűsítése, a termésátlagok és a minőség javítása, valamint az öntözött

ültetvények területének növelése. A korszerű ültetvényeken évről évre biztonságosan és magas minőségben lehet termelni, ami növeli a gazdálkodók versenyképességét, illetve jövedelembiztonságát. Ezért a felhívás nem csak a gyümölcs- és gyógynövényt termő területek telepítésére biztosít majd támogatást, hanem kiterjed például az ültetvényekhez tartozó öntözésre, továbbá a káros éghajlati hatások csökkentését lehetővé tevő rendszerek kiépítésére és a betakarítást segítő eszközök, gépek beszerzésére is. A különféle növényi kultúrák esetében a tényleges telepítési költségekhez igazodó, emiatt eltérő támogatási összegeket határoz majd meg a pályázati felhívás. A nyertes pályázók már a 2021. őszi telepítési szezonban elkezdhetik az új ültetvények fejlesztési munkálatait. A korábbi, hasonló támogatási konstrukciókhoz képest jelentős változás, hogy az ültetvénytelepítési pályázat nyertesei egységköltség alapú támogatás formájában juthatnak támogatási forráshoz. Ez jelentősen csökkentheti a fejlesztések tervezésének és megvalósításának adminisztrációs terheit.

Finanszírozás

AVHGA KRÍZIS AGRÁRGARANCIA PROGRAM

Az intézményi kezesség szerepe felértékelődött a COVID-19 járvány okozta gazdasági visszaesés okán. Olyan vállalkozások is nehézségekkel nézhetnek szembe, amelyek finanszírozása ezidáig nem követelte meg az intézményi garancia bevonását. Az AVHGA segítségével könnyebben juthatnak a vállalkozások pénzügyi forrásokhoz likviditásuk és működőképességük helyreállítása érdekében 2021-ben is, a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében meghirdetett AVHGA Krízis Agrárgarancia Programban.

A Program rendkívül kedvezményes feltételrendszere most kivételes lehetőséget biztosít arra, hogy vállalkozások széles körének finanszírozásához lehessen AVHGA kezességet bevonni kiegészítő biztosítékként oly módon, hogy a vállalkozást elenyésző díj terhelve és a bankoktól a hitelezés kockázatának akár 90%-át átvállalja az AVHGA.

- **Rendkívül alacsony díj:** az agrár, élelmiszeripari és a tágran értelmezett agrár célú ügyletek díja a maximum 6 éves futamidőn belül évi nettó 0,25%.
- **Átmeneti támogatási jogcím kapcsolódik hozzá** - a „de minimis” támogatási szabályok nem jelentenek korlátot.
- **Széles körben alkalmazható:** forgóeszköz-, folyószámla- és beruházási hitelekhez, faktoringhoz valamint támogatás-előfinanszírozáshoz is adható.
- **A kezességvállalás maximális összege 5 millió euró,** amely nagy összegű hitelek garantálását is lehetővé teszi, de a hitelösszeg nem haladhatja meg a vállalkozás 2019. évi teljes árbevételének 25%-át; illetve a 2019-es vagy az utolsó rendelkezésre álló éves bérköltségének kétszeresét; vagy nem lehet több mint a vállalkozás hitelnyújtás időpontjától számított következő 18 havi likviditási szükséglete.
- **Hitelkiváltás is megengedett** a Program egyedi feltételei alapján
- **90%-os mértékű állami viszontgaranciát** biztosít a Magyar Állam a Program keretében garantált ügyletek mögé.

Pályázat

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM FOLYAMATBAN LEVŐ PÁLYÁZATI KIÍRÁSAI

- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Erdősítés támogatása

- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Egyedi szennyvízkezelés
- Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása
- Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszközfejlesztése
- A Rövid Ellátási Láncokhoz kapcsolódó beruházások támogatása az élelmiszeripar és a borászat területén
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Csemetekertek gépbeszerzése
- Mezőgazdasági kisüzemek támogatása
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása

Támogatás

A SERTÉS- ÉS BAROMFITELEPEK JÁRVÁNYVÉDELMEINEK FEJLESZTÉSE

Az elmúlt időszakban a sertés- és baromfitartóknak súlyos kihívásokkal kellett szembenézniük. Az afrikai sertéspestis és a madárinfluenza megjelenése és terjedése felhívta a figyelmet arra, hogy a hazai állattartó telepek állategészségügyi színvonalát emelni szükséges, mivel a különböző járványos állatbetegségek kockázata jelentősen csökkenthető korszerű technológiák alkalmazásával. Az ilyen jellegű fejlesztések azonban komoly költségráfordítást igényelnek a baromfi- és sertéstartóktól.

Az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretében 2020 tavaszán hirdette meg a járványügyi kockázatok által leginkább sújtott, és fejlesztésekkel a leghatékonyabban védhető sertés- és baromfitelepek számára a „Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése” című pályázati felhívást. Ennek keretében a járványvédelemhez kapcsolódó állattartó telepi épületek kialakítására, felújítására, illetve az állatbetegségek kockázatát csökkentő eszközök, gépek beszerzésére volt lehetőség. A 2 milliárd forintos keretösszegű uniós pályázati felhívás kedvezményezettjei mezőgazdasági termelők, valamint kollektív beruházás esetén termelői csoportok, termelői szervezetek, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezetek, valamint szociális szövetkezetek lehettek. Az egyéni és kollektív beruházások is legfeljebb 30 millió forintos vissza nem térítendő támogatáshoz juthattak hozzá. A támogatás maximális mértéke a közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban 50 százaléka volt. A kollektív és a fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra voltak jogosultak.

ISMÉT MEGNYÍLT A SERTÉS- ÉS BAROMFITARTÓ GAZDÁLKODÓK SZÁMÁRA A JÁRVÁNYVÉDELMI KORSZERŰSÍTÉST SEGÍTŐ PÁLYÁZATI KIÍRÁS.

A támogatási konstrukciót komoly érdeklődés kísérte és kíséri most is, így eddig az eredeti keretösszeg közel kétszeresére rúgó, mintegy 4 milliárd forint támogatást hagyott jóvá az Irányító Hatóság. A gazdálkodók igényeihez és fejlesztési elképzeléseihez igazodva, 2021 májusában ismét megnyílt a sertés- és baromfitartó gazdálkodók számára a korábban felfüggesztett járványvédelmi korszerűsítést segítő pályázati kiírás.

Támogatás

ÖNTÖZÉSI KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban meghirdetésre került „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) pályázati felhívás. A kiírás célja önkéntes együttműködések, öntözési közösségek létrejöttének ösztönzése, illetve működésük támogatása annak érdekében, hogy területükön megszervezzék az öntözéses gazdálkodást, amely csökkentheti a klímaváltozás negatív hatásait. Ezért indokolt olyan új területek bevonása az öntözésbe, ahol a megfelelő vízkészlet rendelkezésre áll. A hatékonyabb vízfelhasználás gazdaságosabb megtérülést eredményezhet, ha azt az öntözni kívánó gazdák együttműködve használják fel, továbbá az öntözéshez szükséges infrastruktúrát együtt hozzák létre és együtt üzemeltetik, illetve közösen teszik meg az első lépéseket a beruházások létrejöttének érdekében.

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- meglévő, közös érdekeltségű öntözőtelep(ek) üzemeltetése, fenntartása, fejlesztése;
- új öntözési beruházások előkészítése.

Egy kérelmen belül lehetőség van mindkét tevékenység megvalósítására támogatást igényelni. Az összesen 2,32 milliárd forintos keretösszegű pályázati felhívás kedvezményezettjei azok az agrárminiszter által elismert öntözési közösségek lehetnek, amelyek legalább két mezőgazdasági termelő részvételével létrehozott jogi személyként tevékenykednek vagy termelői csoport státuszt nyertek el. Az egy projektre adható maximális támogatási összeg legfeljebb 250.000 eurónak megfelelő forintösszeg. Az egy naptári évben igényelhető támogatás mértéke nem haladhatja meg a teljes támogatási összeg 75 százalékát. A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 90 százaléka lehet.

A támogatási kérelmek benyújtására **2021. március 8-ától 2021. november 22-éig** van lehetőség. Az egyes értékelési szakaszokban benyújtott projektek együttesen kerülnek elbírálásra. A következő pályázási szakasz **2021. július 12. és 26. között** lesz.

Finanszírozás

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁS FEJLESZTÉSE AVHGA KÖZREMŰKÖDÉSSEL

A rendelkezésre álló hazai mezőgazdasági kapacitások stabilizálása, szerves kapcsolódása a feldolgozáshoz és az agrárszektor versenyképességének javítása nagymértékben függ a magyarországi feldolgozóipar fejlesztésétől, megújulásától, korszerűsítésétől. A hazai élelmiszergazdaság időről időre előforduló piaci bizonytalanságaihoz az is hozzájárul, hogy napjainkban is nagy súllyal bír a mezőgazdasági nyersanyagexport és hogy a magyar agrárium a szükségesnél kisebb mértékben tud belépni a hazai és a világpiacra feldolgozott termékekkel. Az elmúlt mintegy két évtizedes időszakban az élelmiszer-feldolgozóipari fejlesztésekbe jelentős részt a nemzetközi tulajdonban levő vállalkozások kapcsolódtak be. Ugyanakkor, a vállalkozói források mozgásba lendítésével a 2014-2020-as uniós támogatási periódusban például a Vidékfejlesztési Programban, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban, avagy a Pénzügyminisztérium által koordinált Nagyvállalati Beruházási Támogatási Programban, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Beruházás ösztönzési célleírányzatának keretében elérhető voltak olyan támogatási források, amelyek komoly mértékben hozzájárulnak az ágazat versenyképes fejlődéséhez.

Az agrárpolitika az élelmiszeripar fejlesztését kiemelt célként kezeli, komoly, léptékváltást jelentő fejlesztések várnak a hazai élelmiszeriparra a mostani évtized végéig. A korábbi európai uniós költség-

vetési ciklusokhoz képest jóval nagyobb összegből újulhat meg az ágazat. A 2021 és 2027 közötti uniós költségvetési időszakban 80 százalékos állami kiegészítés mellett mintegy 4500 milliárd forintos támogatás áll a Vidékfejlesztési Program rendelkezésére. Ezen belül, a korábbi uniós ciklushoz képest háromszor akkora fejlesztési keretre pályázhatnak majd az élelmiszer-feldolgozás vállalkozásai. A ciklus végére újra meghatározó szereplőként vehet részt a magyar élelmiszeripar a hazai és a nemzetközi versenyben.

Az élelmiszer-feldolgozási beruházási projektek finanszírozásában az elnyert támogatások és a gazdálkodók saját forrása mellett kiemelkedő szerepe van a hitelezésnek. A támogatott és/vagy saját erőből megvalósuló fejlesztések banki hitelforráshoz jutásában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalása az előttünk álló években is a finanszírozást segítő, stabilizáló szerepet lát majd el. A kezesség a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez egyaránt kapcsolódhat. Az AVHGA kezesség bevonása révén a finanszírozó bankok részéről enyhülnek a vállalkozással szemben támasztott egyéb banki fedezeti elvárások, és a bankok bátrabban, jobb feltételek mellett hitelezik a különféle méretű élelmiszer-feldolgozó vállalkozásokat is. Az AVHGA az élelmiszervertikum összes vállalkozása számára a lehető legkedvezőbb kezességi feltételeket biztosítja.